

Państwowy Instytut Weterynaryjny – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach w 2023 r.

Zmarli

W dniu 21.11.2023 r. zmarła dr Irena Rutkowska-Jurga, wieloletni pracownik Zakładu Mikrobiologii.

Nominacje

W dniu 28.12.2023 r. prof. dr hab. Mirosław Paweł Polak otrzymał akt powołania na stanowisko zastępcy Dyrektora ds. naukowych Państwowego Instytutu Weterynaryjnego – Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

Habilitacje

1. Monika Krajewska-Wędzina
Gruźlica bydłęca u gatunków innych niż bydło – diagnostyka i terapia.
Nadanie stopnia: 8.03.2023 r.
2. Maciej Frant
Rozwój epidemii afrykańskiego pomoru świń (ASF) w populacji dzików w Polsce.
Nadanie stopnia: 26.04.2023 r.
3. Tomasz Grenda
Patogenne Clostridia – występowanie i znaczenie epidemiologiczne w łańcuchu żywnościowym.
Nadanie stopnia: 12.07.2023 r.
4. Małgorzata Gbylik-Sikorska
Identyfikacja potencjalnych źródeł narażenia człowieka na pozostałości przeciwbakteryjnych weterynaryjnych produktów leczniczych.
Nadanie stopnia: 18.10.2023 r.
5. Anna Orłowska
Występowanie wirusów zoonotycznych w populacji nietoperzy w Polsce.
Nadanie stopnia: 18.10.2023 r.
6. Jowita Samanta Niczyporuk
Patogenność szczepów adenowirusów izolowanych w Polsce z uwzględnieniem ich analizy molekularnej i geograficznej.
Nadanie stopnia: 18.10.2023 r.
7. Ewa Bilaska-Zajac
Epidemiologia molekularna *Trichinella spiralis* – rozpoznanie zmienności genetycznej populacji i śledzenie transmisji pasożyta w ogniskach włośnicy.
Nadanie stopnia: 18.10.2023 r.

Doktoraty

1. Beata Lachtara
Charakterystyka genomu *Listeria monocytogenes* serogrup IIa i IV b pochodzących z żywności oraz środowiska jej produkcji.
Promotor: prof. dr hab. Kinga Wieczorek
Recenzenci: prof. dr hab. Joanna Szteyn, prof. dr hab. Renata Urban-Chmiel
Nadanie stopnia: 8.03.2023 r.

2. Magdalena Skarzyńska
Antybiotykooporność bakteryjnej flory jelitowej wybranych gatunków zwierząt.
Promotor: prof. dr hab. Dariusz Wasyl
Recenzenci: dr hab. Rafał Gierczyński, dr hab. Aneta Nowakiewicz
Nadanie stopnia: 7.06.2023 r.
3. Agnieszka Nawrocka
Ocena zawartości arsenu i jego form specyficznych w rybach i owocach morza.
Promotor: prof. dr hab. Andrzej Posytniak
Recenzenci: prof. dr hab. Ryszard Dobrowolski, prof. dr hab. Jose Luis Valverde Piedra
Nadanie stopnia: 18.10.2023 r.
4. Katarzyna Pasik
Zastosowanie wysokoprzepustowego sekwencjonowania do kontroli jakości szczepionek dla drobiu.
Promotor: prof. dr hab. Katarzyna Domańska-Blicharz
Recenzenci: prof. dr hab. Piotr Szeleszczuk, prof. dr hab. Bogusław Szewczyk
Nadanie stopnia: 18.10.2023 r.
5. Ewelina Bigoraj
Wirus zapalenia wątroby typu E (HEV) w żywności pochodzenia zwierzęcego.
Promotor: prof. dr hab. Artur Rzeżutka
Recenzenci: prof. dr hab. Krzysztof Anusz, prof. dr hab. Joanna Szteyn
Nadanie stopnia: 20.12.2023 r.
6. Aleksandra Grelik
Zastosowanie chromatografii gazowej do oznaczania triheptanianu glicerolu (GTH) w przetworzonych ubocznych produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach.
Promotor: prof. dr hab. Krzysztof Kwiatek
Recenzenci: prof. dr hab. Cezary Kowalski, prof. dr hab. Marcin Światała
Nadanie stopnia: 20.12.2023 r.

Wizyty zagranicznych pracowników naukowych

1. WOA Laboratory Twinning Project on Enzootic Bovine Leukosis: Saltanat Mamonova; Kaimoldina Saira; Saduakassova Meruyet (The Kazakh Scientific Research Veterinary Institute, Almaty, Kazakhstan).
2. Współpraca naukowa: Mikołaj Adamek (University of Veterinary Medicine Hannover).
3. Udział w XVII Naukowej Konferencji Bujatrycznej w Puławach: Mike Kerby (Synergy Farm Health, Wielka Brytania); Stéphane Floch (Vetoquinol Global Medical, Francja).

Nagrody

Mgr Ewelina Kamińska: nagroda za najlepsze wystąpienie na VIII Ogólnopolskiej Konferencji Doktorantów Nauk o Życiu BioOpen 13-14.04.2023 r.; referat pt. „Porównanie

narzędzi bioinformatycznych do składania długich odczytów na przykładzie szczepu *Salmonella* Enteritidis”.

Aleksandra Makuch, Tomasz Grenda, Krzysztof Kwiatek, Magdalena Goldsztejn, Beata Kozak, Magdalena Sapała, Katarzyna Tłuścik, Marta Pietruk, Aleksandra Giza; II miejsce w konkursie Sesja Plakatowa: „Analiza laboratoryjna szczepu *Clostridium botulinum* wyizolowanego z pasteryzowanej pasty warzywnej”. VIII Ogólnopolska Konferencja Naukowo-Szkoleniowa w Lublinie „Stare i nowe patogeny – aktualne problemy”.

Małgorzata Samorek-Pieróg; Nagroda za 1. miejsce w sesji posterowej „The occurrence of the potentially zoonotic parasite *E. aerophilus* in the lungs of red foxes in the Podkarpackie voivodeship, Poland – preliminary study” na Międzynarodowym Kongresie Szanse nauk o zwierzętach – 70 lat Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie.

Aleksandra Makuch, Tomasz Grenda, Magdalena Sapała, Magdalena Goldsztejn, Beata Kozak, Krzysztof Kwiatek; Wyróżnienie w sesji Młodych Naukowców za prezentację doniesienia: „Botulizm drobiu na tle toksyny botulinowej typu C – dochodzenie epidemiologiczne” na Międzynarodowym Kongresie „Szanse nauk o zwierzętach – 70 lat Wydziału Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki UP w Lublinie.

Nagrody PTNW:

- Kategoria za oryginalną pracę badawczą ogłoszoną w krajowym lub zagranicznym czasopiśmie z listy JCR, w języku polskim lub obcym
 - III miejsce:
 - Gajda A., Szymanek-Bany I., Nowacka-Kozak E., Gbylik-Sikorska M.: Risk to public health regarding doxycycline residues in chicken claws. *Journal of Agricultural and Food Chemistry* 2022, 70 (8), 2495-2500. IF: 5,895; punkty MEiN: 140;
 - Pomorska-Mól M., Ruszkowski J., Gogulski M., Domańska-Blicharz K.: First detection of Hedgehog coronavirus 1 in Poland. *Scientific Reports* 2022, 12 (1), 2386. IF: 4,996; punkty MEiN: 140;
 - Pomorska-Mól M., Libera K., Larska M., Krzysiak M.: Acute phase protein concentrations in serum of clinically healthy and diseased European bison (*Bison bonasus*) – preliminary study. *BMC Veterinary Research*, 2022, 18 (1), 28. IF: 2,792; punkty MEiN: 140.
 - Wyróżnienie: Pajurek M., Warenik-Bany M., Mikołajczyk S.: Feed as a source of dioxins and PCBs. *Chemosphere*, 2022, 308, 136243, doi: 10.1016/j.chemosphere.2022.136243. IF: 8,943; punkty MEiN: 140.
- Kategoria: za oryginalną pracę badawczą opublikowaną w zespole międzynarodowym w czasopiśmie z listy JCR w języku angielskim
 - I miejsce: Bilaska-Zajac E., Rosenthal B., Thompson P.: Trichotracker – a practical tool to trace *Trichinella spiralis* transmission based on rapid, cost effective sampling of genome-wide genetic variation. *International Journal for Parasitology*, 2022, 52, 145-155. IF: 4,33; punkty MEiN: 100.
 - III miejsce: Belcik A., Różycki M., Korpysa-Dzirba W., Marucci G., Fafiński Z., Fafińska P., Karamon J., Kochanowski M., Cencek T., Bilaska-Zajac E.: Grass Snakes (*Natrix natrix*) as a reservoir of *Alaria alata* and other parasites. *Pathogens*, 2022, 11, 156. IF: 4,531; punkty MEiN: 100.
- Kategoria: za cykl oryginalnych prac badawczych ogłoszonych w krajowych lub zagranicznych czasopiśmie z listy JCR, w języku polskim lub obcym (nie stanowiących pracy doktorskiej ani habilitacyjnej)
 - II miejsce:
 - Różycki M., Korpysa-Dzirba W., Belcik A., Pelec T., Mazurek J., Cencek T.: Analysis of a trichinellosis outbreak in Poland after consumption of sausage made of wild boar meat. *Journal of Clinical Medicine*, 2022, 11, 485. IF: 4,964; punkty MEiN: 140;
 - Różycki M., Korpysa-Dzirba W., Belcik A., Bilaska-Zajac E., Kochanowski M., Karamon J., Sroka J., Cencek T.: Validation of the magnetic stirrer method for the detection of *Trichinella* larvae in muscle samples based on proficiency tests results. *Foods* 2022, 11, 525. IF: 5,561; punkty MEiN: 70;
 - Różycki M., Korpysa-Dzirba W., Belcik A., Bilaska-Zajac E., Gontarczyk A., Kochanowski M., Samorek-Pieróg M., Karamon J., Rubiola S., Chiesa F., Cencek T.: Validation parameters of the magnetic stirrer method for pooled sample digestion for *Trichinella* spp. in horse meat based on proficiency tests results. *International Journal of Environmental Research and Public Health* 2022, 19, 14356. IF: 4,614; punkty MEiN: 70.
 - Wyróżniająca się pracę przeglądową ogłoszoną w krajowym lub zagranicznym czasopiśmie z listy JCR, w języku polskim lub obcym
 - I miejsce: Socha W., Kwasnik M., Larska M., Rola J., Rozek W.: Vector-borne viral diseases as a current threat for human and animal health – One Health Perspective. *Journal of Clinical Medicine* 2022, 11 (11), 3026. IF: 4,964; punkty MEiN: 140.
 - II miejsce: Urban-Chmiel R., Marek A., Stępień-Pyśniak D., Wieczorek K., Dec M., Nowaczek A., Osek J.: Antibiotic resistance in bacteria – a review. *Antibiotics (Basel)* 2022, 11 (8), 1079, doi: 10.3390/antibiotics11081079. IF: 5,222; punkty MEiN: 70.
 - Wyróżnienie: Grenda T., Grenda A., Krawczyk P., Kwiatek K.: Botulinum toxin in cancer therapy – current perspectives and limitations. *Appl Microbiol Biotechnol* 2022, 106, 485-495, doi: 10.1007/s00253-021-11741-w. IF: 5,560; punkty MEiN: 100.
- Kategoria: prace przeglądowe – za wyróżniającą się pracę przeglądową opublikowaną w zespole międzynarodowym w zagranicznym czasopiśmie z listy JCR
 - I miejsce: Dudek K., Sevimli U., Migliore S., Jafari-zadeh A., Loria G. R., Nicholas R. A. J.: Vaccines for *Mycoplasma* diseases of small ruminants: a neglected area of research. *Pathogens* 2022, 11 (1), 75.
 - II miejsce: 1. Szacawa E., Dudek K., Wasiak M., Bednarek D., Bederska-Łojewska D., Muszyńska B., Pieszka M.: Effect of supplementation with the combination of Seenriched *Lentinula edodes* mycelium, exogenous enzymes, acidifiers, sodium butyrate and silicon dioxide nanoparticles feed additives on selected parameters in calves. *Molecules* 2022, 27, 16, 5163. IF: 4,927; punkty MEiN: 140.

Konferencje, sympozja naukowe, zjazdy

1. XVI Konferencja Bujatryczna 26-27.05.2023 r., „Wybrane zagadnienia w patologii bydła – aktualny stan wiedzy”, PIWet-PIB Puławy, Zakład Chorób Bydła i Owiec.
2. Międzynarodowa Konferencja Naukowa 6-7.10.2023 r. „Choroby związane z układem rozrodczym ptaków”, PIWet-PIB Puławy, Zakład Chorób Drobiu oraz Sekcja Fizjologii i Patologii ptaków PTNW

Różne

1. W czasopiśmie Nature ukazał się artykuł pt. „Stosowanie pestycydów negatywnie wpływa na trzmielę w krajobrazie europejskim”, którego współautorem jest dr Tomasz Kiljanek z Zakładu Farmakologii i Toksykologii PIWet-PIB (Nicholson, C.C., Knapp, J., Kiljanek, T. et al. Pesticide use negatively affects bumble bees across European landscapes. *Nature* (2023). <https://doi.org/10.1038/s41586-023-06773-3>).
2. Instytut został partnerem nowej edycji programu ENETWILD, finansowanego przez EFSA na lata 2023-2030 (Wildlife and One Health: wildlife ecology, health surveillance and interaction with livestock, human population and environment. Zadania programu to m.in.: ulepszanie i poszerzanie wiedzy dotyczącej ekologii, rozmieszczenia geograficznego, zagęszczenia i struktury wybranych gatunków dzikiej fauny i flory oraz epidemiologii ich chorób, w tym nadzoru nad chorobami, a także aspektów ekologicznych i środowiskowych, miejsc w których występują gatunki dzikiej fauny i flory.
3. Analiza sekwencji genomu wirusów wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI), podtypu H5N1, wykrytych u dziecięciu kotów wykazała bardzo bliskie pokrewieństwo między sobą i zgodnie z nomenklaturą stosowaną przez

Unijne Laboratorium Referencyjne (EURL) w Padwie zaliczono je do genotypu CH. Genotyp ten dominował w szczycie sezonu grypy ptaków 2022/23 i był stwierdzany głównie u drobiu w woj. wielkopolskim, jak również u dzikich ptaków w różnych regionach kraju. Wirus należący do genotypu CH został wykryty m.in. u bociana białego na początku czerwca 2023 r. w powiecie tarnowskim i z nim są najbliższe spokrewnione szczepy pochodzące od kotów. Wskazuje to, że przeanalizowane dotychczas wirusy grypy ptaków H5N1 od kotów wywodzą się z jednego, niezidentyfikowanego źródła, powiązanego z wirusami H5N1 krążącymi u dzikich ptaków w Polsce. Ponadto, analiza molekularna wskazuje na obecność mutacji zwiększających adaptację wirusa do ssaków. Wyniki uzyskane w Państwowym Instytucie Weterynaryjnym – Państwowym Instytucie Badawczym w Puławach zostały potwierdzone przez EURL.

4. Benoît Vallet, dyrektor generalny Francuskiej Agencji ds. Bezpieczeństwa Żywności, Środowiska oraz Bezpieczeństwa i Higieny Pracy (ANSES) i Stanisław Winiarczyk, dyrektor PIWet-PIB, podpisali w Paryżu porozumienie przedłużające współpracę obu jednostek do 2028 r. Współpraca zainicjowana w 2012 r. zaowocowała wspólnymi projektami oraz publikacjami w obszarze zdrowia zwierząt i bezpieczeństwa żywności. Nowe kierunki współpracy to m.in.: antybiotykooporność, identyfikacja bakterii odpowiedzialnych za zatrucia pokarmowe (w tym *Salmonella* spp.), zakażenia wirusami zwierzęcymi, zwłaszcza o potencjalnie zoonotycznym (np. ptasia grypa, wścieklizna czy wirusowe zapalenie wątroby typu E), badania zwierząt wolno żyjących jako potencjalnego rezerwuaru patogenów niebezpiecznych dla zdrowia zwierząt gospodarskich i człowieka.